

Muhterem arkadaşlarım;

Bu gibi hataların içine düşülmemesini bilhassa Sayın Bakanımızdan istirha mediyorum.

Geliyorum birliklerdeki partizan uygulamalara :

Taban fiyat politikası uygulamasına başladığı yıldan bu yana bu birlikler âdetâ çiftlik haline getirilmiştir ve birliklerin yönetimi o kadar rahatlamıştır ki, birliklerde ortağa karşı hesap verme zorunluluğu yoktur. Birliklerin hesabı Devlete karşıdır. Hükümetler o sene malı mübayaa edebilmiş, çıkarabilmiş, satabilmişse ne âlâ; kâr etmiş veya Hazineye zarar ettirmemiş olabilir. Satamamış ise zarar Hazinesinin. Mesuliyet birliklerin değil, Hazinesinin. İşte bu nedendir ki, bu birlikler bugün bir çiftlik haline sokulmuştur. Şu bakımdan sokulmuştur :

Ne diyor? «Genel müdür personel ve işçi alma yetkisine sahiptir.» Hangi kanaati taşıyor bu genel müdür? Bunu İkinci Cephe Hükümetinde çok açık ve net olarak gördük; «Cephe Hükümetinin bir kanadının programını ve politikasını uygulamak üzere ben buraya görevlendirildim.» diyecek kadar kesin konuşabiliyor ve ondan sonra da istediği personeli; ne tahsiline bakıyor, ne sabıka kaydına bakıyor, ne de bu adamdan işçi veya memur olur mu, olmaz mı diye bir düşünceye sahip oluyor. «Benden mi bu adam? Tamam seninle, mukavele yaptım, gel 15 bin lira maaşla memursun» deyip tayin ediyor. Nasıl ediyor? Para birlikten çıkmıyor ki, para Hazededen çıkıyor. Öyle bir sözleşme yapılmış ki, birliğin bütün giderleri, yapılacak uygulama sonucunda Hazine tarafından kendisine tahsis edilen krediden karşılanıyor, personelin maaşı da oradan karşılanıyor. Birliğin hiç bir mesuliyeti yok; rahat ve bu rahatlık içerisinde İkinci Cephe Hükümetinde 460 küsur memur Fisko - Birliğe atanmıştır. Hem de rahatlıkla, bir emirle. Yönetim kurulunu bile dinlememiştir genel müdür; «Ben atıyorum, göreve başlayacak» demiştir ve başlatmıştır. Binaenaleyh, şimdi biz büyük bir müşkülle karşı karşıyayız. Acaba bu aldığımız personeli ne yapacağız? Bu birliklerde nasıl bir düzen kurabileceğiz?

Sayın Bakandan bir hususu istirham ediyorum. Bu partimizin politikasıdır; Sayın Başbakanın Genel Başkan olarak Giresun Meydanında halka yaptığı hitaptır: «Yönetimi ele aldığımız gün bu kooperatifler ve kooperatif birlikleri, partimizin politikası yönünde gösterdiği istikamette gerçek halk kooperatifi olacaktır ve derhal bu kooperatiflerin statüleri ele alınıp değiştirilecektir.» demiştir. Hatta; «Bu kooperatifler dağıtılacaktır.» demiştir.

Şimdi Sayın Bakana sadece bu konuyu hatırlatmak ve bir de bakanlık kanununu derhal çıkarıp, başka yan kuruluşlardan burada memur istihdamı politikasını bırakarak, gerçek bakanlığın bünyesini oluşturabilmesi için lüzumlu girişimlerde bulunmasını sağlamak bakımından söz almış bulunmaktayım. Bu hususu hatırlatırım. Partimizin politikasına uygun olarak, hakikaten demokratik ülkelerde uygulanan gerçek halk kooperatifçiliğinin kuruluşunu sıratle hazırlayıp işler hale getirmesini sağlamak olmalıdır.

Bütçenin hayırlı olmasını dilerim.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz efendim.

1978 yılı Tekel Genel Müdürlüğü Bütçe Kanun tasarısının açık oylamasına 130 sayın üye oy kullanmış: 71 kabul, 56 ret, 3 çekinir oyu ile tasarı kabul edilmiştir.

1978 yılı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü Bütçe Kanun tasarısının açık oylamasına 126 sayın üye oy kullanmış; 69 kabul, 57 ret oyu ile tasarı kabul edilmiştir.

Sayın Ahmet Remzi Hatip? Yok.

Sayın Ömer Ucuzal? Yok.

Böylece konuşmacı arkadaşlarımızdan burada bulunanlar konuşmuştur. Şimdi Sayın Bakana söz veriyorum.

Sayın Bakan, buyurunuz efendim.

Sayın Bakan, çok afedersiniz bir hususu hatırlatmak istiyorum. Hazırladığımız metne baktım, bu metnin okunuşu 25 dakikaya sığmaz. Biliyorsunuz, süreniz 25 dakikadır. Ayrıca, sorular vardır efendim. Sorular bizdedir, bunları okuyacağız, zapta geçireceğiz. Onun için siz 20 dakikaya konuşmanızı sığdırabilerseniz, beş dakika da sorulara ayırırsanız süreniz tamam olur. Saat karşınızdadır. Şu anda saat 18.15'tir. O metni 25 dakikaya sığdıracağımızı sanmıyorum. Biz bu programı yetiştirebilmek için saatle mukayyetiz. Onu hatırlatmak istiyorum efendim.

TİCARET BAKANI TEOMAN KÖPRÜLÜLER (Ankara Milletvekili) — Teşekkür ederim Sayın Başkan. Konuşmamı 25 dakika içinde tamamlayacağım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

TİCARET BAKANI TEOMAN KÖPRÜLÜLER (Devamla) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

Bakanlığımın 1978 yılı Bütçe görüşmeleri sırasında değerli fikirlerini açıklayan, eleştiri ve önerilerde bulunan gerek grup sözcüleri, gerek kişisel olarak konuşan sözcülere içten teşekkürlerimi sunarım.